

Setukaisten ystävät –yhdistys Jäsentiedote 1/99

Vuosikokous

pidetään lauantaina 24.4.99 klo 16.00 alkaen Tuglas-seurassa, Mariankatu 8, Helsinki. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Mukaan tulee myös setukais-asiantuntijamme Mare Piho, joka näyttää uusia filmejään.

Pahoittelemme tiedotuskatkoa siitä, että edellisessä tiedotteessa ilmoitettua kokousaikaa jouduttiin yhteensattumien vuoksi siirtämään.

Tervetuloa!

Johtokunta

Setumaan matka 24.-29.8.99

Matka on jo täynnä, peruutuspaikkoja voi kysyä Tuglas-seurasta, puh. (09) 669 617.

Uusia kirjoja

Teuvo Laitila ja Tuija Saarinen (toim.): Uskonto ja identiteetti

SKS julkaiseman uutuuden teemana on Venäjän ja entisen Neuvostoliiton suomalais-ugrilaisten vähemmistökansojen tavat ja mahdollisuudet säilyttää oma kulttuuri ja uskonto. Tekijöinä Setukaisten ystävät -seuran aktiivijäsenet, aviopari ortodoksiteologi Teuvo Laitila ja folkloristi Tuija Saarinen. Estofiilin näkökulmasta kirjan mielenkiintoisinta antia ovat Paul Hagun artikkeli setukaisista ja Tiiu Jaagon artikkeli Kohtla-Järven eri kansallisuusryhmien identiteetistä. Kolmas virolaistutkija (nimestään huolimatta) Anzori Barkalaja kirjoittaa hanteista.

Paul Hagun artikkeli "Setukaiset - raja-alueen ortodoksivähemmistö" on asiasisällöltään varmasti tuttu kaikille yhdistyksemme jäsenille, mutta siihen tutustuminen on kertauksena ja tarkennuksena varmaankin paikallaan kaikille. 145 s. SKS.

Lauri Kettunen: Laadogast Balatonini. Mälestusi 1918 -1924.

Lauri Kettunen kirjoitti aikoinaan kolme nidettä muistelmia, jotka nykyisin ovat aikamoisia kirjaharvinaisuuksia. Onneksi Jüri Valge (Viron opetusministeriön virkamies ja Tarton yliopiston opettaja) ymmärsi professori Kettusen hauskojen ja runsaasti faktatietoa

sisältävien muistelmien merkityksen myös ja erityisesti Virolle ja nyt virolaisten kannalta keskeinen eli keskimmäinen muistelmateos - Tieteen matkamiehen uusia elämyksiä - on käännetty viroksi. Kääntäjä Jüri Valge on liittännyt teokseen myös tiiviin Lauri Kettusen esittelyn ja tekstissä esiintyvien ihmisten lyhyet esittelyt. Kettunenhan tutki myös setukaisia ja Setumaan matkoista sisältyy tähän teokseen lyhyitä kommentteja mm. vuosien 1921 ja 1924 matkoista. 239 s. Tartu ülikooli kirjastus.

Setukaisten ystävät -yhdistys

sihteeri Tapio Mäkeläinen
c/o Tuglas-seura
Mariankatu 8 B
00170 HELSINKI

puh. (109 09) 669 617
fax (109 09) 669 615

Sähköposti: tapio.makelainen@tuglas.fi

Yhdistyksen WWW-sivut internetissä: <http://www.tie.to/setu>

Johtokunnan puheenjohtaja on professori Seppo Suhonen Helsingin yliopistosta ja varapuheenjohtaja dosentti Osmo Pekonen Jyväskylän yliopistosta. Muut johtokunnan jäsenet ovat: Sirje Liemola Helsingistä, Tapio Mustonen Kuopiosta, Tapio Mäkeläinen (sihteeri) Helsingistä, Jorma Keravuori Porvoosta, Tapani Pitkänen (taloudenhoitaja) Helsingistä, Irmeli Pääkkönen Oulusta ja Tuija Saarinen Kuopiosta.

Yhdistyksen jäsenmaksu on 80 mk, opiskelijoilta 40 mk ja yhteisöiltä 500 mk

SETOKALENTERI

3.1. Tuumapäiv "Tuomaanpäivä"

7.1. Talsipühiq Joulupäivä

Issanda sündimine Herramme Jeesuksen Kristuksen syntymä

14.1. Vahtsõnõ aasta Uusi vuosi

Issanda ümberlõikamine Herran ympärileikkaus

19.1. Viiristjmine Loppiainen

Issanda ristimine Teofania, Jumalan ilmestyminen, Herran kaste

30.1. Tennüspäiv Pyhän Antoniuksen päivä

14.2. Lihahiideh (Liharuoasta luopumisen viikko)

Lihahiide

15.2 Kündlepäiv Kynttilänpäivä

Issanda templisse viimine Herran temppeleintuominen

21.2. Maasenits (Maitoruoasta luopumisen viikko)

Maasenits, Suure paastu algus

24.2. Tuhapäiv "Tuhkapäivä"

26.2. Ulasõpäiv

28.2. Poornapäiv (Suuren paaston alku)

14.3. Oudake Pyhittäjämarttyyri Evdokia

17.3. Paabapäiv

17.3. Sorokasveet, Tsirgupäiv

30.3. Al'aksei Pyhittäjä Aleksios, Jumalanmies

3.4. Laasõrpäiv

4.4. Urbõpäiv Palmusunnuntai

Issanda Jerusalemma minemine Herran ratsastus Jerusalemiin

7.4. Kapstmaar'apäiv "Kaalimarianpäivä"

Neitsi Maria kuulutamine Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian ilmestys

8.4. Suur' Neläpäiv Kiirastorstai

Suuri torstai

9.4. Suur' Riidi Pitkäperjantai

Suuri perjantai

11.4. Lihavõödõh (Herran) Pääsiäinen, Kristuksen ylösouseminen Issanda ülestõusmine

- 13.4. Raadovits
- 16.4. Vet'oriire
- 18.4. Kõllapühapäiv, Ollõtuspühi
- 20.4. Hingedepäev "Henkien päivä"
- 29.4. Tuulõristipäiv
- 6.5. Linnuristipäiv, Jüripäiv "Linnun ristipäivä", Yrjön päivä
- Suurkannataja Georgiuse päev Suurmarttyyri Georgios Voittaja
- 13.5. Leheristipäiv Kunniallisen Ristin ilmestyminen Jerusalemissa
- 20.5. Suur' Ristipäiv Helatorstai
- Issanda Taevaminemine Herran Taivaaseen astuminen
- 22.5. Migulapäiv Pyhä Nikolaos Ihmeidentekijän
- Ûlempiikop Nikolause päev (pyhainjäännösten siirtäminen Bariin)
- 24.5. Räüsapäiv
- 30.5. Suvistöpühi Helluntai
- Nelipüha Pyhän kolminaisuuden päivä
- 7.7. Jaanipäiv Juhannuspäivä
- Ristija Johannese sündimine Herran edelläkävijän ja kastajan Johanneksen syntymä
- 12.7. Piitrepäiv Apostolit Pietari (ja Paavali)
- Apostlite Peetruse ja Pauluse sündimine
- 15.7. Hainamaar'apäiv "Heinämarianpäivä"
- Neitsyt Marian etsikko- eli vierailupäivä
- (Jumalansynnyttäjän Neitseän Marian viitan aset- taminen pyhainjäännökseksBlahernan kirkkoon)
- 23.7. Säitsmevelistepäiv "Seitsemän veljeksen päivä"
- 30.7. Päätnits

Päätants

2.8. Jakapäiv, Iljapäiv Profeetta Elia Tisbeläinen

Prohvet Eelia päev

7.8. Annõpäiv Annan päivä

Herran äidinäidin Pyhän Annan kuolonuneen nukkuminen

14.8. Makavei

19.8. Paasapäiv Herramme Jeesuksen Kristuksen Issanda Muutmene
kirkastuminen

23.8. Labõrits Martyyri Laurentius

27.8 Neitsyt Marian kuolonuneen nukkumisen aatto

28.8. Räämaar'apäiv "Ruismarianpäivä"

Neitsi Maria uinumene Jumalansynnyttäjän Neitseän Marian kuolonuneen nukkuminen

31.8. Rõllapäiv Marttyyrit Floros ja Lauros

5.9. Saharipäiv

6.9. Pärtlipäiv Apostoli Bartholomeos

11.9. Ivanaskorona Herran edelläkävijän ja kastajan

Ristija Johannese suremine Johanneksen mestaus

21.9. Väikene Maar'apäiv Jumalansynnyttäjän Neitseän Marian syntymä

Neitsi Maria sündimine

27.9. Vissenja Kunniallisen ja eläväksitekevän Ristin

Risti ülendamene ylentäminen

7.10. Ilkandra

12.10. Maamihklipäiv "Maa-Mikkelin päivä"

14.10. Vinne Mihklipäiv "Venäläisten Mikkelin päivä"

Jumalasünnitaja kaitsmine

- 22.10. Kaasani Maar'apäiv "Kasanin Marian päivä"
- 2.11. Midrosk
- 6.11. Vanemate laupäev "Vanhempien lauantai"
- 8.11. Mihalapäiv Suurmartyyri Demetrios Mirhanvuodattaja, Tessalonikalainen
- 10.11. Suurkannataja Paraskeva päev neitsytmartyyri Paraskeva
- 11.11. Nahtsipäiv Pyhittäjämarttyyri Anastasia Roomalainen
- 15.11. Hingipäiv "Henkien päivä"
- 21.11. Peaingel Mikaeli päev Ylienkehi Mikael
- 23.11. Märdipäiv Martin päivä
- Pyhä MartinusTarrakinalainen
- 4.12. Neitsi Maria pühakotta viimine Jumalansynnyttäjän neitseen Marian tempeliintuominen
- 8.12. Kadripäiv Pyhän Katariinan päivä (Suurmartyyri Katariina)
- 9.12. Sügüsüne Jüripäiv "Syksyinen Jürinpäivä"
- Jüripäev Suurmartyyri Georgios Voittaja
- 19.12. Talvinõ Mikul' "Talvinen Miikulanpäivä"
- Ûlempiiskop Nikolause päev Pyhä Nikolaos Ihmeidentekijä
- 26.12. Luutsinapäiv Lucian päivä (Neitsytmartyyri Lusia)

Vasemmalla setukaisten käyttämät juhlapäivien nimet - omakielinen ja kansanomainen normaalitekstillä ja ortodoksiset nimet kursiivilla. Oikealla vastineet suomeksi. Lainausmerkeissä setukaisten termin käänös, normaalitekstillä (luterilaiset) yleisnimitykset ja kursiivilla ortodoksinen nimitys. Alleviivauksella on merkitty ne juhlapäivät, jotka Paul Hagun mukaan on saatu muiden etelävirolaisten kautta eri aikoina (joko jo katolisella kaudella tai myöhemmin).

H! Setomaan kuningaskunnan päivää vietetään v. 1999 Mikitamäellä 7. elokuuta.

Kalenterin kokosi, käänsi ja muokkasi Tapio Mäkeläinen, joka olisi erittäin kiitollinen korjauksista, täydennyksistä ja kommentteista. Palaute: Tapio Mäkeläinen, Majavatie 12 A 9, 00800 HELSINKI, työpuh. 09 - 669 617, faksi 09 - 669 615, sähköposti tapio.makelainen@tuglas.f